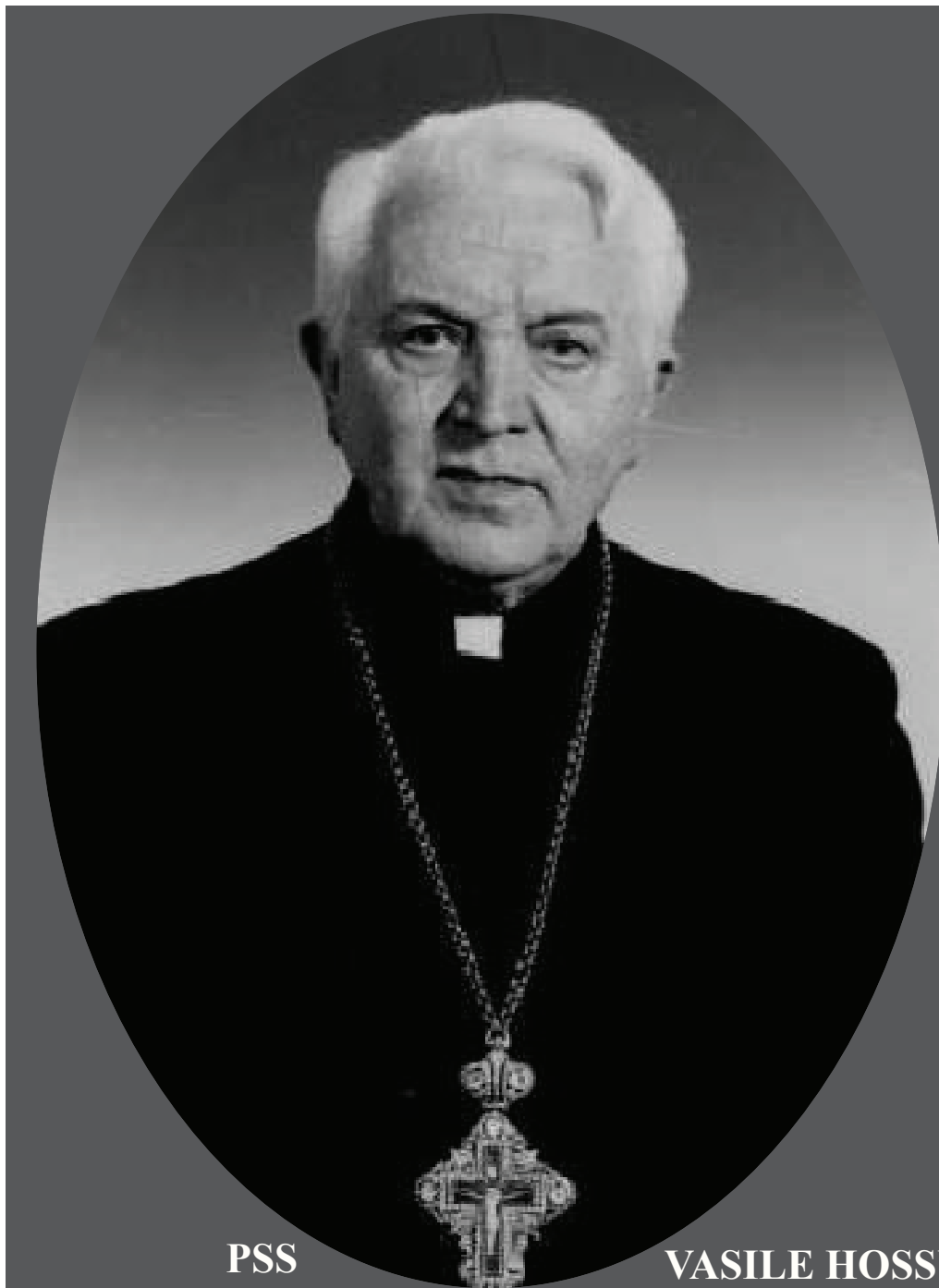

Prin rugăciune și credință spre cinstea altarelor; să ne rugăm pentru beatificarea episcopilor greco-catolici, morți în faimă de martiri sub regimul comunist

PSS

VASILE HOSSU

20 DE ANI
DE LA INTRAREA ÎN ETERNITATE

CALEA DESĂVÂRȘIRII

Revistă de spiritualitate și de cultură creștină a Societății
„EPISCOP DR. IOAN SUCIU”
Anul XXIII Nr. 6 (275) iunie 2017

240 de ani de la înființare

La 16 iunie 1777, Papa Pius al VI-lea emite Bula „*Indefessum*” de înființare a Episcopiei Greco-Catolice de Oradea, iar prin Bula „*Apostolatus officium*”, în fruntea noii Episcopii numește Episcop pe Moise Dragoș. Astăzi, la 240 de ani de la întemeiere, Episcopiei noastre îi spunem cu toată inima „LA MULTI ANI!”

Din punct de vedere teritorial, Episcopia cuprindea comitatele Bihor, Bekes, Csongrad, Arad, Cenad și Banatul-Timiș Torontalul, la fel ca și Episcopia Romano-Catolică. Lucrarea Harului este evidentă în tot șirul anilor prin vestirea Evangheliei, prin rugăciune și administrarea Sfințelor Sacramente, prin viața nouă și de înaltă spiritualitate, susținută de Biserică și trăită de credincioși.

Neprețuită este prezența Episcopiei în mijlocul lumii datorită contribuției esențiale la crearea, dezvoltarea și promovarea culturii, neprețuite au fost școlile confesionale și, neprețuiți, oamenii învățați, care au lucrat în spiritul Școlii Ardelene, unii fiind chiar colaboratori ai Corifeilor, într-o legătură permanentă cu centrul și vestul Europei. Credința și fidelitatea față de Biserica Romei, refuzul de a-și trăda Crezul, în 1948, au dus la martirajul Bisericii, preoții Episcopiei Greco-Catolice de Oradea, ca toți preoții Bisericii Blajului, au fost condamnați la ani mulți de închisoare și la neînchipuite suferințe. În închisori s-au născut sfinții din Episcopia noastră: IPS Valeriu Traian Frențiu și PSS Ioan Suciu, Episcopi de Oradea. Și cum ar putea fi uitate închisorile și anii lungi de suferințe ai Ordinariusului de Oradea, Pr. Coriolan Tămăian, și ale PSS Iuliu Hirțea? Timp de 40 de ani Biserica noastră și-a îndeplinit misiunea în clandestinitate ca, la „ceasul” libertății, să iasă în lumină, să iasă curată, fără cedări și compromisuri cu regimul comunist.

Privind Episcopia Greco-Catolică de Oradea după 1989, ne impresionează continuitatea drumului drept, singurul drum cunoscut în timp de normalitate, până în 1948, în persecuție și în libertatea obținută în 1989, dar, în acești ani, pe fondul neînțelegerii și ostilității dureros simțite și al pătrunderii descreștinării ce caracterizează deja o parte a lumii europene. La toate aceste situații Biserica a trebuit să răspundă printr-o prezență care să-l facă omului vizibil pe Cristos și să-i deschidă calea unei vieți creștine demne. Datorită PSS Vasile Hossu până în 1997 și de atunci datorită PSS Virgil Bercea, s-au făcut și se fac simțite acele modalități de apostolat care țin seamă de mediul social în care atmosfera creștină este tot mai săracă. În parohiile Episcopiei, fără urmă de discontinuitate, vedem credința înserată în timpul nostru, în lumea modernă de astăzi, motiv de bucurie și certitudine de speranță. Ceea ce schimbă total viața omului. Moștenirea culturală atât de înaltă a Bisericii Unite cu Roma, prin atenția PSS Virgil Bercea este continuu valorificată, se editează cărți, se organizează acțiuni culturale, expoziții etc. Din inițiativa Preasfinției Sale, în anul 2000 a fost retipărită „Biblia de la Blaj”, „monument al limbii române”, într-o ediție jubiliară la Tipografia Vaticană din Roma.

Prin tot ce este Episcopia Greco-Catolică de Oradea, timpul nostru este „timpul oamenilor și al lui Dumnezeu”.

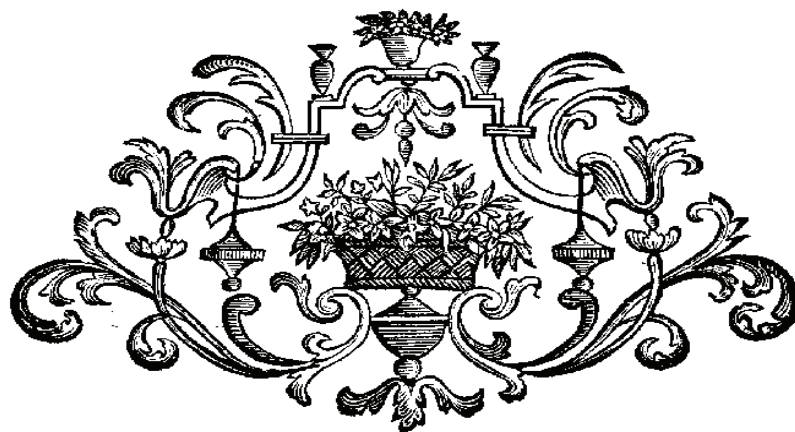
CALEA DESĂVÂRȘIRII

Despre rugăciune

Dacă Dumnezeu nu ne duce pe drumul neobișnuit al contemplării celei mai înalte, ne duce la același scop prin rugăciunea obișnuită și, totodată, ne dă dar îndoit: în primul rând, ne îndepărtează de prinejdia orgoliului, și, în al doilea rând, ne face să obținem prin rugăciunea noastră toate roadele și tot folosul.

Părintele spiritual

din Alfonso Rodriquez, SJ
"Calea Desăvârșirii Creștine", vol. I,
Oradea 1933

SUMAR

Editorial.....	2	Pagini bilingve.....	10
"Fecioara Maria, ajutătoarea credincioșilor".....	4	Ion Agârbiceanu, Preotul, Scriitorul și Omul.....	12
Un gând bun pentru Episcopul Vasile Hossu.....	5	Luna iunie, Luna Preasfintei Inimi a lui Isus.....	20

„Fecioara Maria, ajutătoarea credincioșilor”

Așa se roagă credincioșii Mariei: „Nimenea din cei ce aleargă la Tine nu iese de la Tine rușinat, ci, cerând, primește darul”.

Nu este durere pe care Sfânta Fecioară să nu fie chemată s-o aline. Grija ei de mama se vedește nespus la Fatima prin tămăduirile nenumărate atât trupești, cât și sufletești. Mulți sunt cari numai prin chemarea Maicii Sfinte arătată la Cova da Iria au primit daruri. Aceste minuni, toate, se fac de la Dumnezeu prin mijlocirea Mariei, pentru a întări arătările ei și destăinuirile ei făcute ciobănașilor. Fiecare minune este un Da! Să vă rugați, jertfindu-vă pentru păcătoși, faceți pocăință. - Da! Războiul este o pedeapsă a păcatului, adus chiar de păcatele voastre.

Și toate acestea pentru a adânci credința și evlavia oamenilor.

Vindecările trupești sunt foarte dese, mii de bolnavi vin la Fatima să cerșească tămăduire. Toți sunt duși întâi la un birou a medicilor, care se află acolo pentru a fi cercetați despre starea lor gravă. Și dacă se întâmplă vindecare minunată, medicii o constată și numai după aceea se publică într-o revistă, „Glasul Fatimei”. Aceste cercetări sunt făcute pentru că Biserica întâi vrea să vadă dacă e de la Dumnezeu vindecarea, sau o însănătoșire firească. Bolnavul dus la Fatima primește un slujitor al Fecioarei. Să vedem dintre aceste vindecări unele.

Vindecarea de o tumoare la creier și de tuberculoză

Maria Jose dos Santos Mines

avea 28 de ani și suferea de o tuberculoză încă din 1914. În ciuda îngrijirii, în 1925 boala i se complică de afectarea intestinelor, iar în 1929 se ivi o umflătură la creier. Vestitul medic dr. Egas Moniz declară starea gravă și totodată neputința de-a face ceva. Spuse unui prieten: „E vorba de o tumoare la creier, nenorocita va muri peste puține zile în chinuri groaznice. Numai o minune o mai poate mântui”.

Două zile în urmă, bolnava avu crize. Medicul recomandă familiei să roage pe Domnul să ia la sine pe bolnavă. La auzul acestor cuvinte, familia se rugă Fecioarei din Fatima și, înmuind prosoape în apă sfântă, i le puneau pe frunte. Bolnava își reveni. Trei zile în urmă făgădui că va merge în pelerinaj la Fatima, dacă va dobândi puterea și sănătatea. Spre orele 18.00 și jumătate, povestește bolnava, simți o așa credință ca niciodată în viață: „Chemai pe sora mea și înfirmiera neobosită și le rugai să rostească cu mine Sf. Mătinii în cinstea Fecioarei din Fatima. Inainte de a începe, zisei plângând: <Mama mea Preasfântă, ajută-mă și-mi vindecă relele!>. Apoi sorbii puțină apă de Fatima. Ceea ce simții în acel moment nu pot descrie. Strigai prelung. Familia alergă la mine și zisei surâzând: <Nu plângeți! Fecioara m-a ascultat! Nu mai sufăr, sunt vindecată!> Și în genunchi rosti rugăciunea de mulțumire.

Episcop Ioan SUCIU

Un gând pentru Episcopul Vasile Hossu

17 mai 1919 - 8 iunie 1997

20 de ani de la intrarea în eternitate

Ori de câte ori gândul nostru îl regăsește pe Preasfinția Sa Vasile Hossu, încercăm aceeași uimire: în cei șapte ani de episcopat, în condiții potrivnice Bisericii noastre Greco-Catolice-Revoluția din 1989 i-a dat libertate, nu și bunurile confiscate-Preasfinția Sa a fost un mare Episcop, deși, prin temperament, contrazicea ideea obișnuită de „luptător”, fiind de o blândețe și bunătate rar întâlnite. Trebuia să fii în apropierea Preasfinției Sale ca să-ți dai seama câtă bunătate emana prezența sa.

Ne vine, poate, greu să înțelegem că această „aparentă slăbiciune” a fost singura cale a realizării lucrurilor bune și mari ale Preasfinției Sale, dar așa a fost, Preasfinția Sa nici nu știa altă cale decât urmarea lui Cristos.

Privindu-i anii de păstorire, îl putem numi un REINTEMEIETOR.

Imediat ce a fost numit Episcop, a creat pliante despre Biserica noastră, pe care le-a răspândit în Italia. Incerc să reconstitui mesajul, reușesc doar aproximativ: „SUNTEM ACUM IEȘIȚI DIN CATACOMBE, SUNTEM SĂRACI ȘI SINGURI”...

Sărăcia amintită de Preasfinția Sa atrăgea atenția la nevoia de dreptate-Sfintele noastre Liturghii se celebrau sub cerul lui Dumnezeu, în arșiță sau ger, nefiindu-ne înapoiate

bunurile confiscate în 1948 și împărțite între stat și Biserica Ortodoxă, inclusiv bisericile. Poate se referea și la sufletul uman „despuiat și infirm”, incapabil, după anii de ateism, să fie cu adevărat creștin.

Credem că mesajul a avut ecoul așteptat de Preasfinția Sa, ceea ce știm noi este că surorile italiene din Ordinul „Misionarele Patimii lui Isus” au venit la Oradea în urma acestui pliant.

Puținele cuvinte ale pliantului cuprindeau realitate trăită atunci de noi.

De la această realitate: „SUNTEM ACUM IEȘIȚI DIN CATACOMBE, SUNTEM SĂRACI ȘI SINGURI”, și-a început episcopatul Preasfinția Sa. Simțim că această nemeritată și nedreaptă „singurătate” în care a fost pusă Biserica noastră a fost una din cele mai dureroase părți ale tragediei declanșată în 1948.

Au răspuns chemării laici francezi, care au venit din țara lor, au venit de departe, ca să nu mai fim „singuri...” . Timp de aproape zece ani au predat limba franceză, gratuit, la „Seminarul” reînființat și la „Liceul Greco-Catolic” care a fost deschis.

În predicile de atunci Preasfinția Sa compara timpul nostru cu o furtună distrugătoare care împrăștie oile Păstorului, pustiește viața,

(continuare în pag. 6)

(urmare din pag. 5)

dar odată trecută furtuna, toate revin la firescul lor. Nu-l speria „pustiul” din jur, se dăruia cu totul rezidirii credinței și a Bisericii și în șapte ani, a reorganizat Episcopia și Eparhia, a reînființat parohii, a ridicat Mănăstirea Franciscană „Adormirea Maicii Domnului”, a readus Ordinul Franciscanilor Minori Conventuali și Congregația Oblatelor Asumpționiste, a adus și alte Ordine și Congregații, cum sunt „Congregația Fiilor Divinei Providențe-Don Orione, Congregația Maicii Domnului, Congregația „Frații Scolilor Creștine” și altele, a reînființat Reuniunea Mariană și a făcut pași mari pentru renașterea vieții spirituale. Cu binecuvântarea Preasfinției Sale au apărut revistele „Vestitorul”, oficiosul Episcopiei, și „Calea desăvârșirii”, pentru elevi și tineri.

Tot în acel timp a redobândit complexul de clădiri ale „Academiei Teologice” și a putut reînființa Seminarul, a obținut și clădirea fostei „Școli Normale Greco-Catolice” pentru noul liceu pe care l-a deschis.

Priviți Episcopii din Biserica Catolică, se observă o particularitate, indiferent de timpul lor istoric, „alcătuiesc un singur gând, o singură voință. Ceea ce unul începe, ceilalți împlinesc, continuă”, particularitate afirmată și de Școala Ardeleană.

În șirul neîntrerupt al Episcopilor noștri greco-catolici, un timp este al PSS. Vasile Hossu. Preasfinția Sa știa că nu va reuși să realizeze întregul

plan de rezidire a tot ce a fost distrus - îi erau în gând anii și fragilitatea inimii - , dar ne liniștea amintindu-ne că va avea un continuator care va duce la împlinire ceea ce trebuia împlinit.

S-a născut la 17 mai 1919, la Carei, într-o familie cu multă credință. A urmat Liceul „E. Gojdu” și „Academia Teologică” din Oradea. La 4 februarie 1945 a fost hirotonit preot, prin punerea mâinilor PSS Ioan Suci. Momentul sfânt a avut loc în Catedrala „Sf. Nicolae” din Oradea.

Episcopia l-a numit, pentru început, preot-profesor de religie la Șimleu Silvaniei, apoi la Oradea. Suprimarea Bisericii Greco-Catolice i-a schimbat însă viața: a fost dat afară din învățământ și a devenit ceea ce a trebuit să fie în acel timp: preot greco-catolic în clandestinitate.

În 1952 a fost arestat și condamnat la 10 ani de închisoare pentru apostolatul desfășurat în Biserica interzisă, dar, după doi ani, a fost eliberat. A urmat Facultatea de Litere, în 1956 și-a luat licența și a reintrat în învățământ ca profesor de limba română, dar numai în mediul rural - până la pensionare, la Școala Generală din Traniș, pe Valea Drăganului.

Elevii și părinții l-au îndrăgit, unora le-a fost părinte spiritual. Odată pensionat, a revenit la Oradea, unde Canonul Coriolan Tămâian, Ordinarius diecezan, după sfârșitul

(continuare în pag. 7)

(urmare din pag. 6)

Episcopului Iuliu Hirțea, în 1978, îi cere Părintelui să preia conducerea clandestină a Diecezei Unite de Oradea.

Nu-l cunoșteam, dar, ori de câte ori îl întâlneam pe stradă alături de Canonul Tămâian, ne atrăgea atenția deosebită sa distincție.

L-am cunoscut ceva mai târziu, în 1988, când nepoțelele noastre gemene au început pregătirea pentru Prima Împărtășanie. Cateheza se făcea la Biserica „Sfânta Maria”, biserica capucinilor dată nouă, greco-catolicilor, de Episcopia Romano-Catolică. Sf. Liturghii se făceau în limba română, în ritul latin, iar preotul care pregătea grupul de copii era chiar viitorul nostru Episcop Vasile Hossu.

La 3 martie 1990, Papa Ioan Paul al II-lea îl numește Episcop, iar la 27 mai 1990 a avut loc consacrarea solemnă împreună cu P.S.S. Lucian Mureșan, celebrată de IPS. Alexandru Todea, de Episcopul Guido del Mestri, reprezentantul Sfântului Scaun, și de PSS. Ioan Ploscaru. Solemnitatea a fost sub cupola cerului, într-un parc din Baia Mare, Biserica Ortodoxă refuzând să înapoieze Catedrala greco-catolică.

Dorul de Sfânta noastră Liturghie, de preoții noștri și în veșminte sărbătorești era foarte puternic, nu l-a putut potoli cele câteva luni de libertate a Bisericii, de aceea nu am simțit oboseala. Orele multe de la plecarea din Oradea și-au lăsat urmele doar pe buchețele de

flori din mâinile nepoțelelor. Dar Preasfinția Sa le-a primit cu bucurie, plin de grijă părintească pentru fete, pentru oboseala lor.

Timpul care a urmat ne-a adus familia în apropierea Preasfinției Sale: rugăciunea în capela deschisă în clădirea Liceului Pedagogic „Iosif Vulcan”, clădire ridicată de Episcopia Greco-Catolică de Oradea, reînființarea Reuniunii Mariane și deschiderea „Liceului Greco-Catolic”, unde am fost profesoară de limba română.

Preasfinției Sale îi plăcea să fie cu persoane de aceeași credință, încrederea îl făcea să-și deschidă sufletul și să povestească întâmplări din viață. Așa am aflat cât de mult îi datora mamei sale, ființa care i-a sădit în suflet credința. Era profund legat sufletește de PSS Ioan Suci, model de preot, model de sfințenie. A dorit să realizeze un film despre Episcopul Martir și mi-a încredințat mie această datorie, a insistat, m-a făcut să-i promit. Nu mi-am ținut cuvântul, la puțin timp după promisiunea făcută, Preasfinția Sa s-a sfârșit. Știam că pune preț deosebit pe mijloacele moderne de apostolat și așa dorit să-i împlinesc dorința.

Tot de la Preasfinția Sa am aflat despre momentele de pimejdie prin care a trecut, cum a fost alunecarea de pământ peste casa sa de la Traniș și miracolul salvării, despre suferințele din închisoare.

Era însuflețit de a repune Biserica Greco-Catolică în drepturile

(continuare în pag. 8)

(urmare din pag. 7)

ei și de a face bine. Și toate acestea prin acțiuni chibzuite, bine gândite, cu spirit de continuitate.

Multe le-ar fi dorit altfel, dar lua în considerare timpul și căuta cea mai potrivită modalitate. La reînființarea Reuniunii Mariane, căutându-i un nume, a stat un timp pe gânduri, cu stiloul în mână, ar fi dorit să o numească „Imaculata Concepere”, potrivit tradiției din Eparhie, dar s-a hotărât pentru „Neprihănită Zămislire”, fiindu-i teamă că prima denumire nu va fi înțeleasă astăzi.

Episcopului Vasile Hossu i-a fost dat să se formeze în preajma Sfinților noștri Martiri Valeriu Traian Frențiu și Ioan Suciu, i-a iubit, i-a prețuit, i-a ales „Patroni spirituali ai Reuniunii noastre Mariane”, sufletește însă era foarte legat de Episcopul Ioan Suciu.

Cunoscându-i pe toți, îmi dădeam cu ușurință seama ce a deprins de la fiecare. De la PSS Valeriu Traian Frențiu, conștient sau nu, avea profunzimea celebrării Sf. Liturghii; de la PSS Ioan Suciu, grija pentru lucru bine făcut.

Preasfinția Sa ne povestea că Episcopul Ioan Suciu refuza să accepte în almanahurile pe care le edita imagini care nu erau perfecte, le înapoia Tipografiei de trei sau chiar de patru ori și nu-și dădea semnătura decât atunci când calitatea nu putea fi pusă în discuție. La reînființarea „Reuniunii Mariane”, Episcopul Hossu ne-a cerut să lucrăm evidențele

cu șabloane, scrisul nostru nefiind estetic și trebuia să fim atenți cu ce lăsăm în urma noastră.

Modestia celor ce l-au format s-a așezat peste modestia firească a Episcopului nostru, de aceea mult din ceea ce a fost a rămas necunoscut. Preasfinția Sa stăpânea o largă cultură, trebuia însă observată, nu făcea caz de ceea ce știa, dar, când l-am văzut corectând texte ce urmau să apară în „Vestitorul”, am rămas surprinsă de câtă stilistică știa. Dotat cu inteligență, intervenea cu replici spontane, cu umor care crea buna dispoziție și seninătate.

Sensibilitatea sufletească i-a fost adesea rănită de timpuri și de oameni. Când inima a oboist, Dumnezeu a avut grijă să-i aducă continuatorul așteptat, pe PSS Virgil Bercea, care i-a fost sprijin și, cu forța tinereții și spiritualitatea IPS Alexandru Todea, a făcut ca drumul împlinirilor în Eparhia noastră să nu cunoscă întreruperi, să nu aibă popasuri.

La douăzeci de ani de când PSS Vasile Hossu a plecat în „călătoria cea lungă”, amintirea îl readuce între noi, cu întegul lui suflet, cu credința și bunătatea sa. Cu timpul de atunci, când abia „eram ieșiți din catacombe, eram săraci și singuri” și Dumnezeu l-a ales să-i fie Episcop.

Ne plecăm genunchii ca să-i aducem PSS Vasile Hossu omagiul nostru picurat cu lacrimi și învăluit în rugăciune: „Cu sfinții odihnește, Cristoase, sufletul sevului tău...!”

Otilia BĂLAȘ

Pădurea din Valea - Mare

Ion Pillat

O simți deodată toată, cu o cutremurare,
Cum stăpânește peste micimea ta de om,
Cu mii de trunchiuri albe și cu un singur dom
Fremătător...pădurea de fagi din Valea-Mare.

Aicea omenirea te lasă pic cu pic:
Începi de traiu-ți silnic și strâmt să te desferici,
Înveți, uimit, să intri în codri ca-n biserici
Și că mai sfânt pe lume nu poate fi nimic.

Decât această pace în raze-nserării,
Când se târăsc, alături de netede tulpini,
Din arborii aieva alți arbori mai senini,
Sub frunzele cu glasul dumnezeiesc al mării.

Și când, legându-ți pașii de cale, te-ai oprit
Sub fagii-nalți, în templul adevărat al firii,
Ca un bolnav de suflet redat tămăduirii,
La jgheabul care curge cu șipot potolit.

Association des Amis de l'Église Gréco-Catholique de Roumanie, Blaj

“C’est ce que derange qui fait vivre”

Cardinal Alexandru Todea

Chers amis,

Recevez ces petits souvenirs de notre pelerinage a Fatima pour Centenaire des apparitions du 11-14 Mai. Nous etions parti avec l'agence ICTUS. Nous avons fait que du pelerinage et pas de tourisme. Nous avons avec nous un pretre jeune et sympathique avec lequel nous avons eu la liturgie le premier et dernier jour das des chapelles privees.

Le premier jour nous avons fait le Chemin de Croix sous la pluie, mais pour l'arrivee du Pape le 12 et la celebration du 13 avec la canonisation de Jacinta et de Francisco, nous avons eu du beau soleil, mais ce n' etait pas tres confortables, car nous etions des milliers, des centaines de milliers, peut-etre des millions. Nous etions serres les uns contre les autres pouvant tout juste nous asseoir sur nos sieges pliants. Nous avons vu la Pape, mais sur des ecrans geants.

Quand il est arrive dans sa papamobile, il s'est rendu directement a la chapelle des apparitions et s'est mis en priere devant la statue de Notre Dame, en silence pendant peut-etre 10 mn et pendant tout ce temps-la sur les esplanades ou se tenaient des milliers, des centaines de milliers peut-etre des millions des personnes on n'a pas entendu un seul bruit, c'etait tres impressionnant.

Il ne s'est pas adresse a la foule comme l'aurait Macron ou un Melenchon cherchant publicite. Il nous a parle surtout d' ESPERANCE. Le dernier jour notre guide sympathique nous a fait visiter la premiere basilique, ou se trouvent

les tombeaux des trois enfants, puis le musee de la paix et la nouvelle basilique immense tres claire et fonctionnelle, un lieu fait pour peuple plus que pour Dieu, je pense.

Bref, nous sommes contents de notre voyage. Mai nous ne referons pas le voyage pour la prochain Centenaire (!), car c'est trop fatigant!...

Nous vous embrassons et prions avec vous.

Cu drag,
Andre

PAGINI BILINGVE

Asociația „Prietenii Bisericii Greco-Catolice Române”, Blaj

„Ceea ce ne deranjează ne face să trăim”

Cardinal Alexandru Todea

Dragi prieteni,

Primiți aceste amintiri de la pelerinajul nostru la Fatima pentru Centenarul aparițiilor din 11-14 mai. Plecasem cu Ageția „ICTUS”. Am făcut pelerinaj, nu turism. Luasem cu noi un preot tânăr și simpatic, datorită căruia am avut din prima până în ultima zi Sf. Liturghii, în capele particulare.

În prima zi am făcut „Calea Crucii” pe ploaie, dar pentru sosirea Papei, în 12, și la celebrarea, în 13, a canonizării Iacintei și a lui Francisco, am avut un soare frumos. Dar nu a fost prea confortabil, căci noi eram mii, sute de mii, probabil de milioane, strânși unii în alții, putând, cu adevărat, să ne așezăm pe scaunul nostru pliant. Pe Papa l-am văzut doar pe ecranele puse pentru mulțime.

Când a sosit cu papamobilul, s-a dus direct la „Capela aparițiilor” și a rămas în rugăciune înaintea statuii Sfintei Fecioare, în tăcere, timp de vreo 10 minute. Și în tot acest timp, de pe esplanada înțesată cu miile, sutele de mii, poate cu milioane de persoane, nu s-a auzit un singur zgomot, era foarte impresionant.

Papa nu s-a adresat mulțimii cum a făcut un Macron sau un Melenchon, căutând publicitate. Ne-a vorbit mai ales despre SPERANȚĂ.

În ultima zi ghidul nostru simpatic ne-a dus să vizităm prima bazilică, unde se găsesc mormintele celor trei copii, apoi, „Muzeul Păcii” și noua bazilica - imensă, luminoasă și funcțională -, un loc făcut mai mult pentru lume decât pentru Dumnezeu, mă gândesc eu.

Pe scurt, suntem mulțumiți de voiajul nostru. Dar nu avem în vedere următorul „Centenar” (!), pentru că este foarte obositor!

Vă îmbrățișăm și ne rugăm cu voi.

Cu drag,
Andre

Ion Agârbiceanu, Preotul, Scriitorul și Omul

12 septembrie 1882- 28 mai 1963

135 de ani de la naștere

„Sfânt Părinte al Literaturii Române”. **Lucian Blaga**

„Poate n-ar fi rău ca, în fine, să citim aceste romane eliberați de presiunile ideologice de tot felul, recunoscându-le originalitatea și valoarea”, ne îndeamnă astăzi criticul literar Răzvan Voncu, referindu-se la operele Părintelui-scriitor Ion Agârbiceanu, recent reeditate.

În același timp, ne face atenți că autorul nu este modern și nici nu a avut o profesie modernă, ceea ce, desigur, știm. Dar oare chiar știm?

În acest an sunt 135 de ani de la nașterea scriitorului, este timpul să ascultăm chemarea conștiinței ca să-l regăsim, să-l cunoaștem, să-l aducem între noi pe Ion Agârbiceanu, preotul-scriitorul și omul și să începem să citim opera acestui sfânt Părinte, pe care, cu autoritatea sa, George Călinescu îl numește „scriitorul cazurilor morale”.

Ion Agârbiceanu a fost preot greco-catolic, Blajul „i-a marcat definitiv spiritul și opera...”. Cu puține excepții, critica literară a timpului nu a intrat în profunzimea scrisului său, nu a prea atras atenția asupra valorii creației sale, un grad de marginalizare a existat întotdeauna.

Eugen Lovinescu este, poate, primul care i-a recunoscut valoarea: „Ion Agârbiceanu era bine venit printre

noi, deoarece în acest tânăr sfios și delicat, noi care îl urmăream de mult, vedeam pe cel mai viguros povestitor al Ardealului”. Și tot Lovinescu remarca izolarea, singurătatea scriitorului: „De ani de zile, în tăcerea cea mai adâncă, fără acele îndemnuri bine-venite oricui, dar mai ales fără prinosul de flori aruncate de mâini prietene, I. Agârbiceanu își alungă pana lui harnică pentru a prinde în icoane vii, puternice, durerile și bucuriile neamului său obidit” (O carte gândită și alcătuită de Mircea Zăciu, „Ceasuri de seară cu Ion Agârbiceanu”, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1982, p.111).

Din 1948 a urmat uitarea. Preotul, Canonul și Protopopul Clujului, Scriitorul și Credinciosul nu a putut accepta nemeritata și nedreapta suprimare atât de violentă a Bisericii Greco-Catolice, și, refuzând să devină ortodox, a rămas tot greco-catolic, primind să trăiască consecințele actului său de credință.

Profesorul Mircea Zăciu, care i-a fost un timp aproape, mărturisește neputința de a pătrunde în profunzimea durerii trăite de Agârbiceanu: „nu se căinează, nu schițează gesturi grandilocvente. Mi-e imposibil să

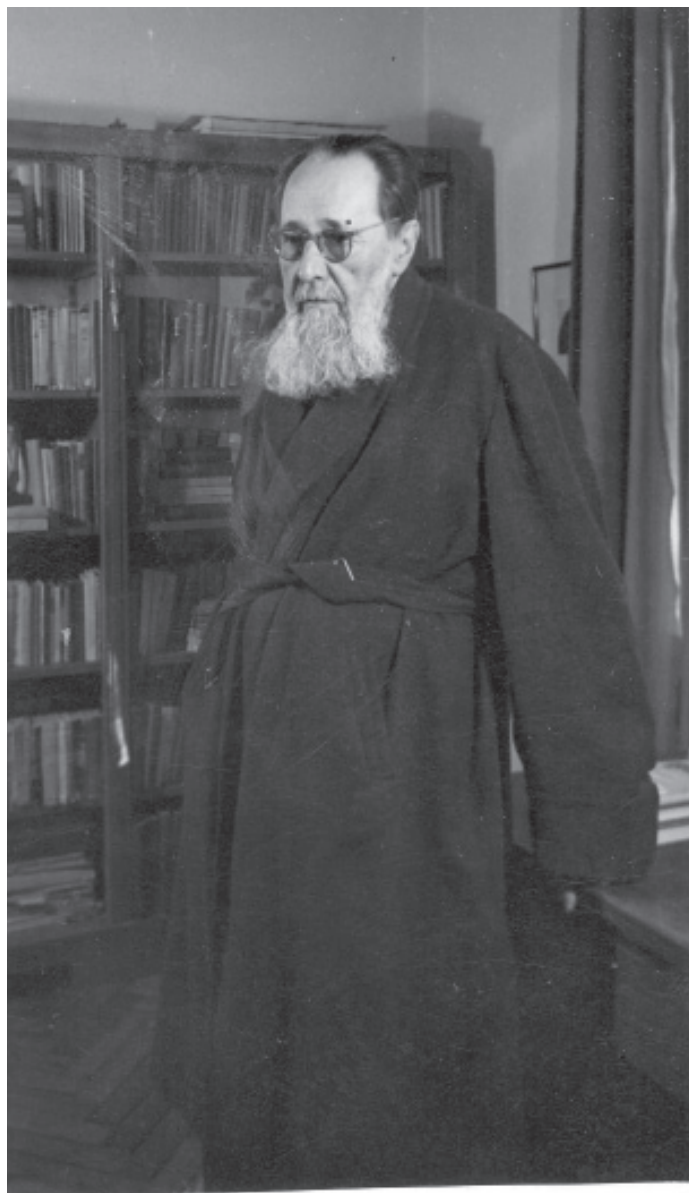
(continuare în pag. 15)

(urmare din pag. 12)

intuiesc stratul de durere”. Era ca și cum ar fi trecut „dincolo de bine și de rău”, îngenuncheat în propria țară.

Cu mai mulți ani înainte de suprimarea Bisericii noastre, Ovidiu Papadima (1909-1996), asistentul profesorului D. Caracostea (1879-1964) de la Facultatea de Litere și Filozofie a Universității din București, schițează portretul reprezentativ al Preotului, Scriitorului și Omului Ion Agârbiceanu.

Papadima relatează că, 1932,

profesorul D. Caracostea a organizat seri de „Mărturisiri literare”, la care erau invitați scriitorii să vorbească despre operele lor. La o astfel de „Mărturisire” a fost invitat scriitorul și preotul ortodox Gala Galaction, la alta, preotul greco-catolic Ion Agârbiceanu. Iată imaginea rămasă în memoria lui Papadima: „Nici acum nu pot uita contrastul [...] Pe Gala Galaction nu mi-l pot închipui decât alergând prin București, în veșnica agitație a facerii de bine oricui, cu barba și sutana fluturând în vânt. Așa a apărut și la „mărturisirile” sale, electrizând asistența cu verva lui, încremenind-o cu gesturile sale largi, ca de îmbrățișare și binecuvântare, cu spovedania lui de om pentru care viața oferise atâtea ispite”.

Și Papadima, continuă subliniind contrastul: „Când Agârbiceanu a intrat [...] în sala arhiplină și fremătând de murmurul vocilor, a amfiteatrului Odobescu, s-a făcut deodată liniște. Prezența masivă și sobră a scriitorului îi impresionase pe toți, ca și pe mine”. Imaginea preotului cunoscut cu ani în urmă, în sobra sutană preotească, avută și în momentele „mărturisirii”, îi trec fulgerător prin minte, ca apoi să reia relatarea: „Agârbiceanu, dimpotrivă, fusese în seara aceea de o sinceritate deloc spectaculoasă, dezvăluindu-se întreg așa cum era, ca și cum ar fi vorbit doar unui prieten. E foarte curios: omul acesta plin de iubire de oameni

(continuare în pag. 14)

(urmare din pag. 13)

– care se dăruia neobosit, cu articole, povestiri și sfaturi unei imensități de foi pentru popor, până la cea mai umile, din cine știe ce colțuri de țară, iar la revistele de prestigiu colabora fără deosebire de grupare literară - era foarte rezervat față de cei cu care venea în contact la București, mai ales față de universitari, de critici și de redactorii marilor reviste. Părea că n-ar vrea să-i cunoască de aproape, nici măcar să le știe numele” (Op.cit., p.34).

Cât de neștiute sunt drumurile vieții! Profesorul D. Caracostea, cel care-l invitase pe Agârbiceanu la București pentru o „Mărturisire” a unei seri literare, a fost întemnițat la Sighet cu Episcopii și preoții greco-catolici. Acolo, în închisoare, s-a convertit la greco-catolicism prin preotul-profesor Ioan Vultur de la Blaj și a fost primit în Biserica Română Unită cu Roma de Episcopul Iuliu Hossu, cum se știe, întemnițat și el.

Reîntorcându-ne la Părintele Agârbiceanu, știm că toți oamenii noștri mari care l-au văzut atunci sau mai târziu au rămas tulburați, dezorientați, nu reprezenta imaginea preotului cu care erau obișnuiți. Eugen Lovinescu își mărturisește și el uimirea: „Zărirăm deodată pe Calea Victoriei, în mijlocul lumii cunoscute, un om de aiurea, străin în port și în chip. Un bărbat bine închegat, cu trăsături totuși delicate, ca și cum n-ar fi fost bătute de soarele și vântul Abruzilor, blond, și de sub bolta frunței căruia străluceau doi

ochi unde puteai ceti deodată întreg sufletul, - un suflet nu aprig, nu aprins, ci blând, visător, idealist, un suflet mai mult de poet, care la cea dintâi atingere cu asprimele vieții lovește din aripi pentru a se ridica la înălțimile albastre. Îl vedeai stângaci în vorbă, necunoscând oamenii ce-l înconjura, dar mergând cu fruntea sus, odihnindu-și seninii lui ochi peste măririle noastre, ce nu-i speriau sficiunea pe care i-o puteai ceti totuși în suflet. Și l-am primit cu bucuria cu care se primește un sol venit dintr-o lume dragă, atât de aproape de sufletul nostru, ca pe o rândunică ce trage întâia dungă neagră pe cerul albastru al primăverii, sau ca pe cel dintâi ghiocel ce zdrobește învelișul moale al zăpezii” (Op.cit., p.111).

Chipul interior al preotului scriitor este definit prin tăria credinței în Dumnezeu și trăirea Evangheliei. Contrastul dintre Părintele Agârbiceanu și lume era prea evident, îl atestă concepția sa despre viață: „Trăirea Evangheliei coboară în sufletul muritorilor lumina și fericirea cea mai înaltă, iar în lume ar putea coborî Împărăția lui Dumnezeu dacă toți oamenii ar trăi după Evanghelie, dacă ar merge pe urmele lui Isus”, sunt cuvintele convingătoare ale Părintelui. O astfel de viață nu poate fi însă decât „o luptă necurmată împotriva tuturor piedicilor care s-ar pune în calea realizării Binelui, a Frumosului și a Dreptății”.

(continuare în pag. 15)

(urmare din pag. 14)

Și crezul său literar îl atestă: „O operă literară care nu adaugă nimic la gândul nostru, la simțirea și voința noastră, la bucuria noastră de viață, cred că e zadarnic scrisă, zadarnic citită” (Op.cit., p.368).

Ion Agârbiceanu s-a născut în comuna Cenade din apropierea Blajului, părinții fiindu-i Nicolae, pădurar cu știință de carte, abonat la reviste, și Ana care nu știa carte, dar știa multe rugăciuni, povestiri și versuri pe de rost. Părinții erau foarte credincioși. Bunicul, tot pădurar, era venit în Cenade din comuna Agârbiciu, se numea Boariu, dar localnicii i-au zis Agârbiceanu, și așa i-a rămas numele.

Școala primară o începe în comuna natală, din clasa a treia continuă la Blaj, unde își va duce cu el cartea de rugăciuni: „până m-am obicinuit cu școala nouă, ceteam mai mult din ea, eram retras”, ne destăinuie Părintele. A urmat Liceul „Sf. Vasile cel Mare”, în clasa a VII-a (astăzi clasa a XI-a) a debutat în „Unirea”, revista Blajului, cu versuri, dar publică și proză scurtă, schița „În Postul Paștelui”.

Între 1900 și 1904 urmează Facultatea de Teologie a Universității Regale din Budapesta, la finalul căreia obține „absolutoriu”. Se va înscrie și la Facultatea de Litere, dar va renunța. În acești ani frecventează Societatea de lectură „Petru Maior” a studenților români din Budapesta,

citește mult, prin marii scriitori ai literaturii naționale și universale va cunoaște mișcarea de idei și idealurile înalte ale umanității. În tot acest timp publică schițe și povestiri în revistele transilvănene “Unirea, Cultura creștină, Familia, Tribuna, Tribuna literară, Sămănătorul și în Luceafărul (Budapesta). Aceste prime lucrări literare readuc în paginile scrise „tocmai ceea ce păstram și eu mai adânc în suflet, în chip inconștient”, imaginea naturii atât de familiare primei copilării.

În anul 1905 este prefect de studii la Liceul „Sf. Vasile cel Mare” din Blaj, este anul în care îi apare primul volum de schițe și povestiri, „De la țară”.

Anul 1906 este plin de evenimente, la început a fost „cancelist” la Mitropolie, s-a căsătorit cu Maria Aurelia Radu, i-a apărut volumul „În întuneric”, publică povestirile și schițele „În luptă”, „Luminița”, „Fefelega” și nuvela „Popa Man”.

Tot în acel an a fost numit preot în comuna Bucium-Sașa din apropierea Abrudului, continuă să scrie și numele Părintelui Agârbiceanu apare și în revistele din țară, acum îi sunt editate și volumele „Două iubiri” și Bunica Iova”.

Odată descoperit de Nicolae Iorga, acesta va avea cele mai elogioase cuvinte despre autorul

(continuare în pag. 16)

(urmare din pag. 15)

ardelean și scrisul său, care „nu deschide numai speranțe cu privire la talentul aceluia care l-a scris, ci afirmă în drept netăgăduitul acestui talent”. Cu talent, simplu, dar mișcător, spune Iorga, Părintele Agârbiceanu reflectă adevărul unei vieți, însemnătatea morală a acestei vieți, care poate și trebuie să fie un îndreptar pentru un drum cinstit în lumea noastră.

Ca preot, a cunoscut cele mai adânci și ascunse zbateri din sufletul omului, le cuprinde în nenumărate pagini, ceea ce îl face pe Pr. Alexandru Ciura să remarce: „...eroii lui sunt purtați parcă de furtuna patimilor grele ce dorm în adâncurile tănuite, patimi pe care nimeni nu le cunoaște și nimeni nu le crede”.

Din 1906 până în 1916 a fost preot în comuna Orlat din apropierea Sibiului, în anii Primului Război Mondial, preot militar, iar din 1919 s-a stabilit la Cluj. Este perioada aparițiilor marilor romane, deși unele au fost scrise anterior: „Legea trupului”, „Legea minții”, „Arhanghelii”, „Biruința”, „Răbojul lui Sfântul Petru”, „Sectarii”, „Licean odinioară”, „Domnișoara Ana”, „Amintirile”, și ale multor alte scrieri.

Neîntrerupt, în tot cursul vieții a scris literatură religioasă, prin reeditare, astăzi sunt cunoscute volumele „Fața de lumină a creștinismului” și „Căile fericirii”.

Părintele Agârbiceanu a lucrat neobosit acolo unde îl chema conștiința

și cuvântul Bisericii: în Asociația Generală a Românilor Uniți-AGRU, în Asociația Transilvană pentru Literatura Română și Cultură-ASTRA. În 1919 a fost ales membru corespondent al Academiei Române, în 1927 i s-a acordat „Premiul Național” pentru proză. S-a distins și ca jurnalist nu numai prin colaborări, dar și ca director al unor publicații, dintre care reținem „Patria” (1919-1927).

La o jumătate de veac de afirmare în spiritualitatea și cultura românească, cu emoție, N. Iorga scria: „A trecut o jumătate de viață de om. Ion Agârbiceanu a rămas tot acela de acolo și tot acela de atunci. El duce printr-o lume care i-a rămas de fapt străină, acea mireasmă de ogor a copilăriei sale, la care se adaugă doar smirna vocației sale preoțești, de care e pătruns atât de adânc”.

Da. Vremurile s-au schimbat. În urma Dictatului de la Viena, Părintele Agârbiceanu se va refugia la Sibiu, ca să se înapoieze la Cluj după revenirea Ardealului de Nord în hotarele Patriei. În 1948 și în anii mulți care au urmat, Părintele Agârbiceanu trăiește tragedia greco-catolicului care a rămas și a înțeles să fie: „Fără nici o slujbă și discret cum era, Ion Agârbiceanu apărea tot mai rar prin oraș. Căra o straiță grea, bine îndesată, cu mâinile acelea mari, de plugar nu de scriitor...”, își amintește Ion Brad.

Ana Blandiana l-a descoperit

(continuare în pag. 17)

(urmare din pag. 16)

odată într-un autobuz supraaglomerat, în care oamenii se striveau unii pe alții. Era cu soția pe care o apăra de cei care îl împingeau făcându-l să se clatine. Cu ochii în lacrimi, poetei îi venea să strige: „Este Ion Agârbiceanu!” Și dacă ar fi strigat, ar fi fost tot zadarnic. Cardinalul Alexandru Todea a „strigat” un pătrar de veac în pustiu.

Părintelui Ion Agârbiceanu i-a rămas un singur mod de a „striga” dreptate pentru Biserica Română Unită cu Roma, i-a rămas reverenda pe care o purta în orice împrejurare, reverenda greco-catolică, cu cei 33 de nasturi în față, reverenda purtată de preoții noștri prin închisori, sfințită cu suferințe și jertfe. Era reverenda aceea sfântă care, nouă, celor de atunci, ne aducea vestea că Biserica noastră trăiește.

Și totuși, „miracolul” s-a întâmplat datorită foștilor elevi ai Blajului, deveniți oameni ai literelor și profesorii de la Facultatea de Litere din Cluj: Mircea Zăciu, Romul Munteanu și Ion Vlad, care au găsit o cale cotită să-l scoată pe Părintele Agârbiceanu din uitare încercând o ediție din povestirile lui. Intenția expusă creează descumpănire: „Agârbiceanu tace. Nu-mi pot da seama dacă ideea îl interesează sau nu; dacă faptul că un tânăr din lumea de azi și-a adus aminte de el îl mișcă sau îl lasă indiferent [...] Spune din când în când, fără nuanță: < Mă rog >”, își amintește Mircea Zăciu.

Un drum făcut împreună la

București, în aceeași tăcere: „La Blaj, se ridică să vadă vechea stampă a orașelului ațipit, < Școlile >, zise doar. În atitudinea lui mi se păru că era un omagiu. Pentru asta se ridicase în picioare. Și iar tăcu”, ne mărturisește Mircea Zăciu.

Părintele Ion Agârbiceanu „a rămas tot acela de acolo și tot acela de atunci...”

Tot acești tineri au fost aceia care l-au scos din izolare pe Părintele I. Agârbiceanu și l-au sărbătorit la împlinirea vârstei de 80 de ani. Romulus Rusan își amintește că Părintele a participat la ceremonia aniversară, „îmbrăcat în nelipsita reverendă neagră...”. A stat puțin „s-a ridicat, a mulțumit și a plecat”.

În 1962, sub supravegherea autorului, cu cenzura timpului, s-au editat volumele „Opere”, având studiul introductiv al lui Mircea Zăciu. După 45 de ani, prof. Ilie Rad reeditează Agârbiceanu - „Opere”. Citindu-le, vom avea iarăși revelația literaturii Părintelui Agârbiceanu și, cu aceeași emoție și bucurie, vom zice, parafrazând exclamația lui Agârbiceanu la încheierea lecturii operei lui Gane: „Ce fericit ești, Gane!” Fericit pentru că a zugrăvit cu atâta putere viața. Vom zice deci și noi: „Ce fericit ai fost, Părinte Agârbiceanu!”. Și regăsindu-ne în paginile Părintelui, în ziua care ar fi fost aniversară, vom adăuga elogiul și recunoștința noastră și o rugăciune.

Otilia BĂLAȘ

Papa Ioan Paul al II-lea

Serviciul religios la funeraliile Papei Ioan Paul al II-lea a fost oficiat de Cardinalul Joseph Ratzinger, succesorul la „Scaunul Pontifical”, Papa Benedict al XVI-lea. Chipul său exprima durerea trăită, durerea profundă, strădania de a nu se lăsa copleșit de ea, dar era mult prea evidentă.

Mai târziu Papa Benedict își amintea: „Firește, această moarte m-a mișcat profund, căci fusesem foarte apropiați [...] Totodată eram conștient că este acolo. Că ne binecuvântează de la fereastra lui din Cer”.

Nu cunoșteam foarte multe date despre prietenia dintre cele două mari personalități ale Bisericii, abia mai târziu, citindu-le mărturisirile, am fost impresionat de colaborarea și prietenia deosebit de frumoasă dintre Papa în funcție și urmașul său.

La Conciliul Vatican II au participat amândoi, dar nu s-au cunoscut personal, se apreciau însă reciproc pentru lucrările lor, pentru gândirea lor, pentru ideile privitoare la rolul Bisericii într-o societate care, la o privire analitică, se arăta a fi pe drumul descreștinării.

Abia ajuns Papă, Ioan Paul al II-lea îi propune Arhiepiscopului de Munchen funcția de prefect al educației, dar Ratzinger declină propunerea Papei motivând că

misiunea sa în Capitala Bavariei nu era încheiată.

Și totuși, după atentatul din mai, 1981, Joseph Ratzinger primește să i se alătore Papei, va fi „Îngerul său Păzitor”.

La 25 noiembrie 1981 Papa l-a numit pe Cardinalul Ratzinger prefect al „Congregației pentru Doctrina Credinței” (Congregatio pro doctrina fidei). Acest dicaster al Bisericii Catolice are ca scop păstrarea și promovarea învățăturilor de credință și de morală în lumea catolică.

În 2002 devine decan al „Colegiului Cardinalilor” și Episcop de Ostia, iar din 1986 până în 1992 a funcționat ca președinte al „Comisiei pentru prepararea Catehismului Bisericii Catolice”.

Cum se explică această totală încredere a Papei Ioan Paul al II-lea față de Cardinalul Ratzinger, omul de rară modestie și simplitate până la umilință, omul care refuza funcțiile ce i se ofereau?

În convorbirile Papei Benedict al XVI-lea cu jurnalistul Peter Seewald, publicate în Joseph Cardinal Ratzinger-Papa Benedict al XVI-lea, „Sarea pământului”, 2006, și Joseph Ratzinger-Benedict al XVI-lea, „Ultimile convorbiri cu Peter Seewald, 2017, găsim răspunsuri la

(continuare în pag. 19)

Cântec despre Dumnezeu ascuns (fragment)

I. Țărmuri pline de liniște

Îndepărtatele țărmuri ale liniștii încep chiar dincolo de prag.

Nu vei zbura pe acolo, precum o pasăre.

*Trebuie să te oprești și să privești mai profund, tot mai profund,
până vei reuși să-ți desprinzi sufletul de adâncuri.*

Acolo de priviri verdeața nu se mai satură,

și nu se mai întorc ochii legați.

*Ai crezut că viața te va ascunde de cealaltă Viață
în străfunduri adânci.*

Din acel torent - să știi - că nu e întoarcere.

Cuprins de tainica frumusețe a veșniciei!

*Să rezști și iar să rezști. Să nu întrerupi zborul umbrelor,
numai să rezști tot mai simplu și tot mai clar.*

În răstimp mereu vei ceda în fața Cuiva, ce de acolo vine

închizând după sine discret ușa odăii mici -

care mergând își îmblânzește pasul

- și atinge această liniște cel mai profund.

poezie clasică de Papa Ioan Paul al II-lea din Lirică poloneză (1996),
traducere de **Valeriu Butulescu**

(urmare din pag. 18)

multe întrebări.

Faptul că împărtășeau aceeași credință a însemnat foarte mult în prietenia de care vorbim. După cum mărturisește Papa Benedict, „pentru că știi întotdeauna că vrei același lucru ca și celălalt”, iar jurnalistul accentuează: „asta face lucrurile frumoase și simple”.

Din balconul Bazilicii San Pietro, imediat ce a fost ales Papă, Joseph Ratzinger - Papa Benedict al XVI-lea amintește numele celui „plecat”: „Iubiți frați și surori, după marele Papă Ioan Paul al II-lea, domnii Cardinali m-au ales pe mine,

un simplu și umil lucrător în via Domnului”.

Adesea, când vorbea la anumite ocazii, invoca imaginea lui Ioan Paul al II-lea. Vorbind odată tinerilor, a făcut apel la primele cuvinte adresate lumii de Carol Wojtila, imediat după ce a fost ales Papa. Iată cuvântul Papei Benedict al XVI-lea: „Aș vrea, cu mare forță și mare convingere, plecând de la experiența unei îndelungate vieți personale, să vă spun vouă, iubiți tineri, nu vă temeți de Cristos. El nu ia nimic, ci dăruiește totul. Cine i se dăruiește Lui primește însutit. Da, deschideți, deschideți larg porțile lui Cristos și veți afla adevărata viață. Amin”. (va urma)

Luna iunie, Luna Preasfintei Inimi a lui Isus

Cinstirea Preasfintei Inimi a lui Isus, ca o întruchipare reală și simbol viu al dragostei divine față de oameni, este una din cele mai frumoase devoțiuni din Biserica Catolică.

Devoțiunea primei vineri din lună, Sărbătoarea Preasfintei Inimi a lui Isus, la 15 iunie, Consfințirea la Preasfânta Inimă sunt practici îndrăgite de credincioși și confirmate de autoritatea Bisericii.

Inima lui Isus „cuptor arzător al dragostei” pentru noi, este nesocotită de cea mai mare parte a oamenilor. Această indiferență a împins pe Mântuitorul să apară de mai multe ori Sf. Margareta Maria

Alacoque în capela mănăstirii din Paray le Monial (1674-1675) și să-i ceară omagii de reparație, ispășire și iubire din partea sufletelor oamenilor. Isus apărând cu Inima plină de flăcări străpunsă de o cruce, a cerut Sf. Margareta ca să întemeieze evlavie către inima Sa în lume și să întemeieze o sărbătoare în cinstea Inimii Sale, să se consfințească luna iunie în mod deosebit Inimii Sale, să se facă „Ora Sfântă” în noaptea de joi spre vinerea întâi a lunii, povezi și împărtășanii în prima vineri din lună. În schimbul acestei evlavii, Mântuitorul a promis o serie întreagă de haruri și binecuvântări celor care vor răspunde la chemarea Sa.

Aceasta este luna iunie, lună de evlavie deosebită către Inima lui Isus.

Sf. Padre Pio, călugărul capucin, care a purtat 50 de ani rănile lui Isus, a fost un cinstitor al Inimii lui Isus.

„Dulce Inimă a lui Isus, vină împărăția Ta prin Inima Neprihănită a Mariei”.

Colectivul redacțional

Director: prof. Otilia BĂLAȘ

Secretar de redacție: Pr. Olimpiu TODOREAN

Tehnoredactare computerizată: Pr. Olimpiu Todorean

Adresa: Redacția CALEA DESĂVÂRȘIRII
Str. Gen. Magheru, 3/5 - ORADEA -3700 (BH)